

Herinrichting Middelsgraaf

**Ontwerpprojectplan Waterwet voor
de wijziging van een waterstaatswerk
Artikel 5.4 Waterwet**

Inhoud

1	Inleiding.....	3
2	Projectbeschrijving	4
2.1	Aanleiding en doel	4
2.2	Beschrijving plangebied	4
2.3	Voorgenomen waterstaatswerken	6
2.4	Beschikbaarheid gronden	7
2.5	Effecten van het plan	8
2.6	Wijze van uitvoering.....	9
2.7	Te treffen voorzieningen	9
2.8	Legger, beheer en onderhoud	11
3	Projectverantwoording	12
3.1	Toetsing aan wet- en regelgeving.....	12
3.2	Toetsing aan beleid.....	13
3.3	Planologische inpassing	13
3.4	Vergunningen en meldingen	13
4	Procedure.....	14
	Bijlage: Ontwerptekeningen Middelsgraaf.....	15

1 Inleiding

Waterschap Roer en Overmaas is voornemens, gelet op artikel 5.4 van de Waterwet, het projectplan 'Herinrichting Middelsgraaf' in de gemeente Echt-Susteren vast te stellen en uit te voeren in overeenstemming met het bepaalde in dit projectplan.

Het ontwerpprojectplan Herinrichting Middelsgraaf bestaat uit vier delen:

- hoofdstuk 2 beschrijft wat het waterschap gaat doen en hoe het werk wordt uitgevoerd;
- hoofdstuk 3 geeft de onderbouwing waarom dit werk wordt uitgevoerd;
- hoofdstuk 4 geeft informatie over de rechtsbescherming en de procedures;
- in de bijlage zijn ontwerptekeningen opgenomen.

2 Projectbeschrijving

2.1 Aanleiding en doel

In en rond de Middelsgraaf van de rijksgrens tot de uitstroom in de Geleenbeek bij de Rijksweg A2 doen zich meerdere knelpunten voor, zoals belemmering van de vismigratie door stuwen, verdroging van natuurgebieden en droogte- en natschade in de landbouw. Deze knelpunten zijn al enige tijd bekend. Daarom heeft het waterschap vanaf 1995 diverse verkenningen en onderzoeken uitgevoerd naar de herinrichting van de Middelsgraaf. Daarnaast heeft het waterschap de afgelopen jaren samen met haar partners in dit project, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en de Provincie Limburg, voldoende gronden langs de Middelsgraaf verworven om een doelmatige herinrichting te kunnen realiseren.

In het project 'Herinrichting Middelsgraaf' worden de volgende knelpunten opgelost en doelen gerealiseerd:

- Ecologische en morfologische kwaliteitsverbetering van de beek, zodat de beek gaat voldoen aan de normering van de Kader Richtlijn Water;
- Verbeteren van de grondwatersituatie voor de landbouw in relatie tot de herinrichting van de beek;
- Vernatting van verdrogingsgevoelige natuurgebieden IJzerenbosch en de Doort zonder negatieve effecten naar landbouw in de omgeving;
- Inrichting van nieuwe natuur in het kader van de begrenzing van Goudgroene natuur in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg 2014.

2.2 Beschrijving plangebied

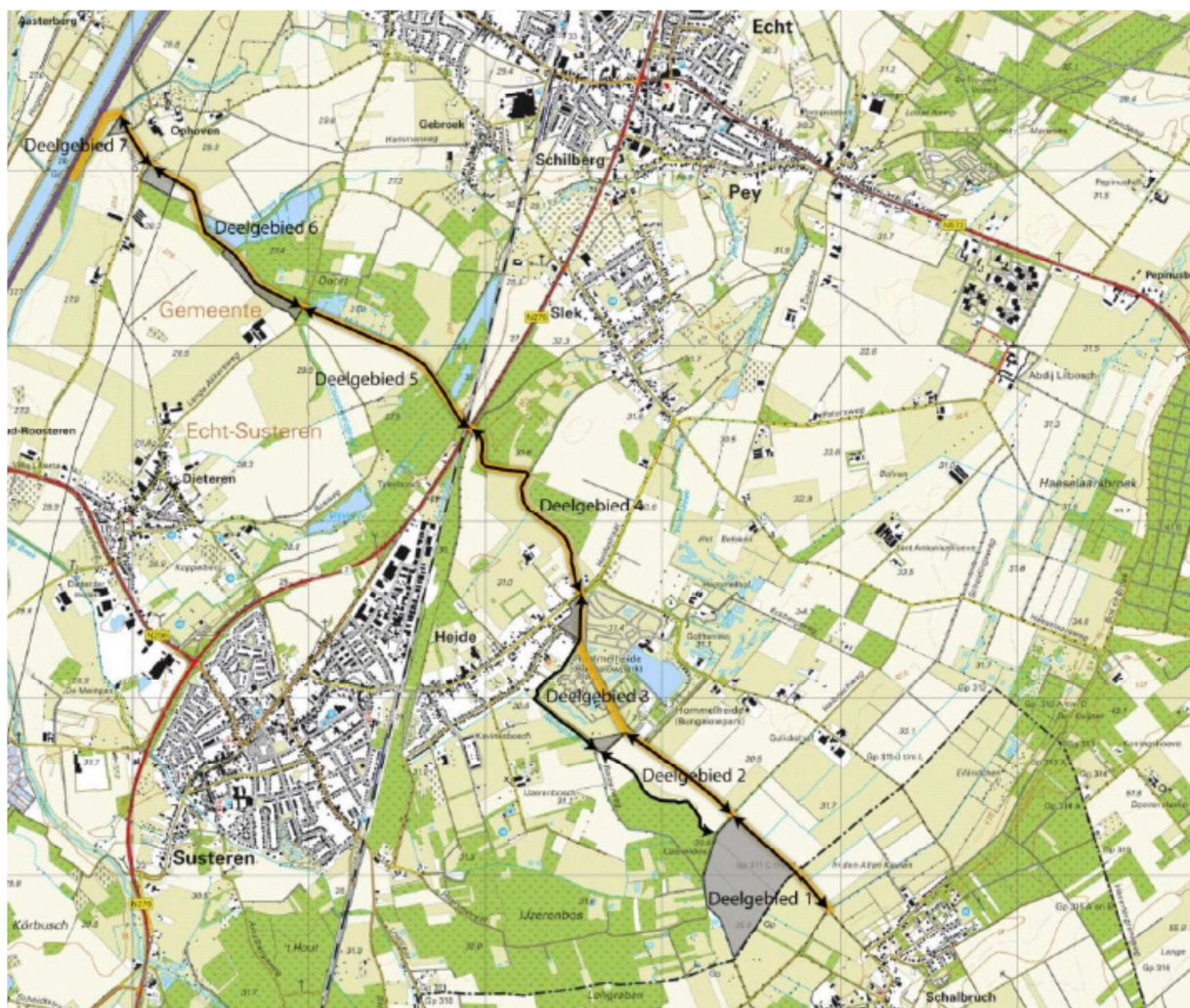
Het project 'Herinrichting Middelsgraaf' heeft betrekking op het beektraject vanaf de stuw net over de Duitse grens tot aan de trambaan bij Ophoven. Nadat de Middelsgraaf bij Schalbruch Nederland binnenstroomt, vervolgt de beek haar weg in een rechte loop via recreatiepark Hommelheide naar de natuurgebieden het Taterbosch en de Doort. Het herinrichtingstraject eindigt ter hoogte van de oude trambaan bij Ophoven.

Het herinrichtingstraject heeft een lengte van circa 7 km en bevindt zich, met uitzondering van het gedeelte op Duitse bodem, geheel binnen de gemeente Echt-Susteren. Het plangebied omvat de herin te richten delen van de Middelsgraaf en enkele zijtakken, alsmede (delen van) aangrenzende percelen. In bijlage 1 is het inrichtingsontwerp en ruimtebeslag van het project Herinrichting Middelsgraaf opgenomen.

De Middelsgraaf is van origine een grotendeels gegraven beekstelsel met als doel om natte laagten droog te leggen. De beekloop doorsnijdt daarbij hogere zandruggetjes tussen deze laagten. Hierdoor is de beek afwisselend diep en ondiep ingesneden in het landschap. De steile kunstmatige oevers zorgen voor een abrupte overgang van water naar land en weinig natuurwaarden. Het waterpeil in de beek wordt in de huidige situatie geregeld met stuwen, waardoor de vismigratie wordt belemmerd. De percelen die grenzen aan de Middelsgraaf kennen een diversiteit in landgebruik. Het betreft overwegend akkers en weilanden en bos- en natuurgebied. Ten oosten van Susteren stroomt de Middelsgraaf langs en door het recreatiepark Hommelheide.

Het plangebied van de Duitse grens tot Ophoven is opgesplitst in zes deelgebieden (zie ontwerptekeningen in de bijlage):

1. Middelsgraaf bovenstrooms van de Heerenstraat; Eenzijdige verruiming van de Middelsgraaf, aanleg nieuwe moerasbeek, herinrichting Laak- en Broekgraaf en inrichting omliggende goudgroene natuurgebieden tussen natuurgebied IJzerenbos- Nelisgraaf en de Duitse grens;
2. Zijtak IJzerenbos- en Nelisgraaf tussen de Heerenstraat – Rootterweg. Verlenging van de IJzerenbos- en Nelisgraaf op de overgang van het IJzerenbos en agrarisch percelen met de status van goudgroene natuurontwikkeling;
3. IJzerenbos- en Nelisgraaf, Rijdsbemdengraaf en de Middelsgraaf tussen de Rootterweg en Heidestraat. Op dit deeltraject stromen de waterlopen langs Hommelheide en het buurtschap Heide;
4. Middelsgraaf tussen de Heidestraat en de Oude Rijksweg (spoorbaan); Hier stroomt de Middelsgraaf door overwegend agrarisch gebied;
5. Middelsgraaf tussen de Oude Rijksweg en de Doorderweg; Op dit deeltraject verbindt de Middelsgraaf de natuurgebieden Taterbosch en de Doort;
6. Middelsgraaf tussen de Doorderweg en trambaan bij Ophoven: De Middelsgraaf stroomt hier op de tussen agrarisch gebied en natuurgebied de Doort.

Figuur 1. Plangebied herinrichting Middelsgraaf en deelgebieden

2.3 Voorgenomen waterstaatswerken

Om de knelpunten op te lossen en de gestelde inrichtingsdoelen te realiseren worden de volgende maatregelen uitgevoerd:

- Waterlopen worden plaatselijk verlegd in een nieuwe slingerende loop in combinatie met het dempen en/of verondiepen van de bestaande beekloop;
- Op andere trajecten krijgt de bestaande beek een natuurlijker profiel door het een- en/of tweezijdig verflauwen van oevers in combinatie met het aanbrengen van plas/dras-zones;
- De bestaande stuwen worden verwijderd, waarbij de beekbodem van een geleidelijk verhang wordt voorzien;
- Kappen van enkele bomen en struweel om ruimte te creëren voor herinrichting van de beek;
- Aanleg van poelen langs de beek ter versterking van de ecologische verbindingszone langs de beek.
- Realisatie van faunapassages bij kruisende wegen;
- Realisatie van afdoende toegankelijkheid en bereikbaarheid ten behoeve van beheer en onderhoud;
- Aanpassen rasters en toegangspoorten aan nieuwe eigendoms- en beheersituatie;
- In samenwerking met de provincie Limburg en natuurmonumenten wordt in aansluiting op de nieuwe beekloop bij het IJzerenbos, de aangrenzende percelen natuur-technisch ingericht.

De hierboven beschreven inrichtingsmaatregelen worden hierna in meer detail beschreven voor de zes onderscheiden deeltrajecten.

Deeltraject 1 Middelsgraaf bovenstrooms Heerenstraat

- Graafwerkzaamheden in het perceel ten zuiden van de Middelsgraaf ten behoeve van een geheel nieuw te realiseren moerasloop die op Duits grondgebied begint;
- Graaf- en dempingswerkzaamheden ten behoeve van een meer natuurlijke loop van de Laak en Broekgraaf;
- Het eenzijdig verruimen van de Middelsgraaf op eigendom van het waterschap vanaf de grens met Duitsland tot de Heerenstraat;
- Plaatsen van een nieuwe duiker onder de Heerenstraat;
- Verwijderen van drainage en dempen van secundaire sloten;
- Gedeeltelijk verwijderen van de toplaag ten behoeve van verschraling en vernatting van het agrarisch perceel uitgevoerd door DLG;
- Graafwerkzaamheden ten behoeve van de aanleg van nieuwe poelen en laagtes;
- Aanplant van bosplantsoen en solitaire bomen;
- Plaatsen van een veekend raster.

Deeltraject 2 Zijtak IJzerenbos- en Nelisgraaf tussen de Heerenstraat – Rooterweg

- Afvlakken taluds van de huidige watergang aan 1-zijde;
- Het eenzijdig verruimen van de Middelsgraaf op eigendom van het waterschap vanaf de Heerenstraat tot aan duiker onder Weg naar Assendonk;
- Rooien van beplanting;
- Graafwerkzaamheden ten behoeve van de aanleg van nieuwe poelen en laagtes;
- Aanplant van bosplantsoen en solitaire bomen;
- Aanleg van een bereikbaarheidsstrook welke ook als wandelpad (struin pad) gebruikt kan worden;
- Het plaatsen van een nieuwe duiker onder de Rooterweg.

Deeltraject 3 IJzerenbos- en Nelisgraaf, Rijdsbemdengraaf en Middelsgraaf tussen Rooteweg en Heidestraat

- Graaf- en dempingswerkzaamheden ten behoeve van een meer natuurlijke loop van de IJzerenbos- en Nelisgraaf, Rijdsbemdengraaf en Middelsgraaf;
- Rooiwerkzaamheden aan delen van de bestaande houtsingel plus populieren langs de IJzerenbos- en Nelisgraaf en Rijdsbemdengraaf;
- Het omleggen van een gedeelte van het fietspad Biezenderweg;
- Het plaatsen van een nieuwe duiker onder de veldweg;
- Aanleg van een nieuwe duiker en een nieuwe stapelmuur direct ten zuiden van de Broekweg;
- Aanplant van bosplantsoen en solitaire bomen;
- Aanleg van een bereikbaarheidsstrook welke ook als wandelpad (struinp pad) gebruikt kan worden.

Deeltraject 4 Middelsgraaf tussen Heidestraat en Oude Rijksweg (spoorbaan)

- Graaf- en dempingswerkzaamheden ten behoeve van een meer natuurlijke loop van de Middelsgraaf;
- Verwijderen van de bestaande stuw;
- Graafwerkzaamheden ten behoeve van de aanleg van nieuwe poelen en laagtes;
- Aanleg faunavoorziening Heidestraat;
- Aanplant van bosplantsoen en solitaire bomen;
- Aanleg van een bereikbaarheidsstrook welke ook als wandelpad (struinp pad) gebruikt kan worden.

Deeltraject 5 Middelsgraaf tussen Oude Rijksweg en Doorderweg

- Graaf- en dempingswerkzaamheden ten behoeve van een meer natuurlijke loop van de Middelsgraaf;
- Verwijderen van de bestaande stuw;
- Opheffen bestaande voeding Horsterplas;
- Aanplant van bosplantsoen en solitaire bomen;
- Aanleg van een bereikbaarheidsstrook welke ook als wandelpad (struinp pad) gebruikt kan worden.

Deeltraject 6 Middelsgraaf tussen Doorderweg en trambaan Ophoven

- Graaf- en dempingswerkzaamheden ten behoeve van een meer natuurlijke loop van de Middelsgraaf;
- Rooiwerkzaamheden in bospercelen en populieren ten zuiden van de huidige Middelsgraaf ten behoeve van de nieuwe loop van de beek;
- Verwijderen van de bestaande stuw;
- Realiseren nieuwe inlaat visvijvers;
- Aanplant van bosplantsoen en solitaire bomen;
- Aanleg van een bereikbaarheidsstrook welke ook als wandelpad (struinp pad) gebruikt kan worden;
- Terug leggen oude liggers bij de voormalige trambrug over de Middelsgraaf volgens afspraak.

2.4 Beschikbaarheid gronden

De gronden in het Nederlandse deel van projectgebied zijn in eigendom bij het Waterschap Roer en Overmaas en de projectpartners; de Provincie Limburg, Natuurmonumenten en Staatsbosbeheer en gemeente Echt-Susteren. Met projectpartners zijn afspraken gemaakt over de inrichting van de gronden. De werkzaamheden in Duitsland vinden plaats op gronden van de gemeente Selfkant.

2.5 Effecten van het plan

Hydrologie

Als gevolg van de herinrichting verbeteren zowel de ecologische als de hydrologische/hydraulische omstandigheden in het beekdal van de Middelsgraaf:

- Middelsgraaf wordt optrekbaar voor vissen: Door het verwijderen van de stuwen wordt de Middelsgraaf optrekbaar gemaakt voor vissen van het gemaal Echter Molenbeek tot in Duitsland. Wanneer in de toekomst het gemaal Echter Molenbeek ook wordt aangepast, zullen vissen vrij kunnen migreren tussen de Geleenbeek en de Middelsgraaf. Het verval over de stuwen is door middel van benedenstroomse bodemverhogingen gecompenseerd, waardoor een nieuwe geleidelijke verhanglijn wordt gerealiseerd.
- Voldoende waterdiepte en stroomsnelheid bij lage afvoeren: Door aanpassing van de verhanglijn en de aanleg van een zomerbed in de Middelsgraaf is er overal voldoende waterdiepte bij de basisafvoer en een voldoende hoge stroomsnelheid met uitzondering van de waterlopen rondom het IJzerenbosch. Door het zeer beperkte verhang blijven de stroomsnelheden daar laag.
- De Middelsgraaf blijft voldoen aan de regionale normen voor wateroverlast: Op het gehele traject wordt voldaan aan de NBW-normering. Ook in de toekomstige situatie kunnen zijbeken vrij uitstromen in de Middelsgraaf. Er treden geen verslechtingen op tijdens hoogwatersituaties.
- Aanliggende (agrarische) gronden blijven ruimschoots voldoen aan de droogleggingsnormen: De herinrichting van de Middelsgraaf en haar zijtakken leidt plaatselijk tot verhoogde grondwaterstanden. Doorgaans is de verhoging minder dan 20 cm. Benedenstrooms van het spoor is de grondwaterstandstijging groter. Omdat in de huidige situatie de GHG overwegend op een diepte van tenminste circa 1,5 meter beneden maaiveld ligt, heeft deze grondwaterstijging een positief effect voor de landbouw. De grondwaterstandsverhoging is ook positief voor de aangrenzende natuurgebieden Taterbosch en de Doort.
- De verdrogingsgevoelige natuur in het IJzerenbosch wordt vernat: Door een deel van de afvoer van de Middelsgraaf af te koppelen richting het IJzerenbosch in combinatie met het verondiepen/dempen van de Laak- en Broekgraaf stijgen de waterstanden rondom het IJzerenbosch. De drainerende werking van de waterlopen zal hierdoor verminderen waardoor het IJzerenbosch zal vernatten.

Als gevolg van deze maatregelen treden overigens geen negatieve effecten in de grondwaterstanden op van agrarische gronden op de rechteroever van de bovenloop van de Middelsgraaf. Door de profielverruiming en het afkoppelen van een deel van de afvoer van de Middelsgraaf zullen de optredende waterstanden in de Middelsgraaf, direct benedenstrooms de grensovergang dalen. Hiermee is de ontwatering van de aangrenzende landbouwpercelen gewaarborgd en neemt de kans op inundaties af.

Natuur en ecologische verbindingzone

Door verflauwing van de oever van de beeklopen, het omleggen van delen van de beek (slingeren), het aanpassen van de verbinding met de zijtakken van de Middelsgraaf, het opheffen van barrières in de natte en droge ecologische verbinding en de aanleg van poelen wordt de ecologische kwaliteit van het gehele watersysteem positief beïnvloed.

Langs de Middelsgraaf, met name daar waar op de oevers natuurgebieden aanwezig zijn, komen al diverse bijzondere planten- en diersoorten voor. In het ontwerp is met deze soorten zoveel mogelijk rekening gehouden en wordt het leefgebied in en aan de beek zoveel mogelijk geoptimaliseerd en uitgebreid. Daarnaast worden de bestaande migratiekelpunten voor vissen (stuwen) en oeverdieren (duikers) opgelost. De Middelsgraaf zal na herinrichting zodoende een doorgaande, lintvormige corridor met geschikt leefgebied vormen voor de aanwezige bijzondere soorten. De natuurgebieden De Doort en het Taterbosch worden door

deze corridor met elkaar verbonden. De Middelsgraaf gaat voldoen aan de morfologische en ecologische normering in de Europese Kaderrichtlijn Water.

Door de inrichting van goudgroene percelen worden doelen in het provinciaal natuurbeheerplan gehaald.

2.6 Wijze van uitvoering

De uitvoering is voorzien in 2015.

Herinrichting waterlopen; graven nieuwe beekloop en dempen bestaande beek

Voorafgaande aan de graafwerkzaamheden wordt een aantal bomen en stobben gerooid en oude rasters verwijderd. De aanleg van een nieuw beektracé, het maken van nieuw talud, het op de gewenste diepte brengen van de beekloop en het verwijderen van de bouwvoor gebeurt door graafwerkzaamheden. Dit graafwerk zal zoveel mogelijk met een hydraulische graafmachine plaats vinden. De aansluitingen met de huidige beekloop wordt op het laatste moment gegraven en dit zal pas gaan plaatsvinden nadat de beekloop op de gewenste bodemdiepte is gebracht. De vrijkomende ondergrond wordt deels hergebruikt bij de te dempen beken. De overige vrijkomende grond wordt afgevoerd. Het werk kan worden gemaakt zonder bemaling toe te passen.

Na de herinrichting komt de natuur (flora en fauna) spontaan tot ontwikkeling. Plaatselijk worden struweelbosjes en solitaire bomen aangeplant.

Inrichten nieuwe natuur: bouwvoorverwijdering

In deelgebied 1 bovenstrooms van de Heerenstraat realiseert het waterschap de herinrichting van de Middelsgraaf en nieuwe beeklopen voor de Laak- en Broekgraaf en de zijtak IJzerenbos- en Nelisgraaf. De omliggende goudgroene natuurgronden tussen natuurgebied IJzerenbos en de Duitse grens worden door de provincie Limburg natuur-technisch ingericht. Daartoe wordt met een hydraulische graafmachine de voedselrijke bouwvoor afgegraven en enkele poelen uitgegraven. De vrijkomende grond wordt afgevoerd.

2.7 Te treffen voorzieningen

Beperken nadelige gevolgen van het plan

De herinrichting van de Middelsgraaf en enkele van haar zijtakken lost knelpunten in de hydrologie en ecologie op. Uit de hydrologische berekeningen blijkt dat ruimschoot wordt voldaan aan de droogleggingsnormen en de normering voor regionale wateroverlast. Het plan heeft geen negatieve gevolgen naar de omgeving.

Beperken nadelige gevolgen van de uitvoering

Nadelige gevolgen van de uitvoering worden beperkt, omdat het waterschap tijdens de uitvoering de volgende randvoorwaarden stelt:

Voorkomen wateroverlast

Tijdens de uitvoering is de onbelemmerde afstroming van de Middelsgraaf bij hogere afvoeren gegarandeerd, zodanig dat wateroverlast wordt voorkomen.

Beschermde flora en fauna

Het projectgebied maakt deel uit van het leefgebied van een aantal beschermde soorten, zoals Boomkikker, diverse soorten vleermuizen en Kamsalamander. Door de herinrichting neemt de kwaliteit van het leefgebied voor deze en andere soorten toe. Vanwege het voorkomen van beschermde soorten alsmede vanwege de algemene zorgplicht in het kader van Flora- en Faunawet, wordt tijdens de uitvoering gewerkt volgens op de Gedragscode Flora- en Faunawet voor Waterschappen (Unie van Waterschappen, 2011). In aanvulling daarop zal extra aandacht worden besteed aan de soorten in tabel 2 en 3 van de Flora en

Faunawet die in het plangebied voorkomen en extra bescherming genieten. Als randvoorwaarden bij de uitvoering van de werkzaamheden gelden de mitigerende maatregelen, zoals beschreven in het ecologisch werkprotocol dat speciaal voor dit project is opgesteld.

Alvorens de herinrichting van de Middelsgraaf plaatsvindt wordt voor de volgende soorten een ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd:

- Boomkikker;
- Kamsalamander;
- Enkele vleermuissoorten.

Archeologische waarden

Uit het archeologisch onderzoek blijkt, dat de verwachting voor het plaatselijk aantreffen van archeologische waarden uit de Vroege Prehistorie (met name Neolithicum en Mesolithicum), de Late Prehistorie (Bronstijd en IJzertijd) en de Romeinse tijd hoog is. De verwachting voor het aantreffen van archeologische waarden uit de Vroege en Volle Middeleeuwen is eveneens hoog, maar voor de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd laag. Op grond van de resultaten van dit bureauonderzoek wordt aanbevolen delen van het plangebied nader te onderzoeken. Dit onderzoek zal nader worden uitgewerkt in een programma van eisen, dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de gemeente.

Mochten tijdens de graafwerkzaamheden archeologische waarden worden aangetroffen, dan wordt hiervan melding gemaakt conform artikel 53 van de monumentenwet 1988. De melding van eventuele archeologische waarden vindt zo spoedig mogelijk plaats bij de gemeente Echt-Susteren. Indien mogelijk worden nieuwe vindplaatsen weer afgedekt met een 40 cm dikke bodemlaag, zodat de archeologische vindplaatsen in situ behouden kunnen blijven. Als afdek materiaal wordt de voedselarme grond gebruikt die vrijkomt bij het graven van de nieuwe beekloop.

Bodemkwaliteit

De kwaliteit van de waterbodem ter plaatse van deelgebied 2 en 3 varieert van klasse altijd toepasbaar tot en met klasse B. Er is geen sprake van waterbodem die niet voldoet aan de eisen voor hergebruik uit het Besluit Bodem Kwaliteit. Uit een aanvullende toetsing van de analyseresultaten met de maf toetsing blijkt dat de waterbodem uit beide deelgebieden in aanmerking komt voor verspreiding op aangrenzende percelen.

Uit toetsing van de resultaten van de landbodem aan de Wet Bodembescherming (Wb) blijkt dat in zowel de boven- als de ondergrond geen of enkel licht verhoogde gehalten met cadmium, kobalt, lood, molybdeen, nikkel, zink en/of PCB zijn aangetoond als gevolg van diffuse bodemverontreiniging. De vrijkomende grond komt op basis van het Besluit Bodemkwaliteit in aanmerking voor hergebruik als grond welke voldoet aan de achtergrondwaarde, bodemkwaliteitsklasse wonen en/of bodemkwaliteitsklasse industrie.

Op basis van onderhavig onderzoek wordt het volgende geconcludeerd:

- De waterbodem in deelgebied 2 en 3 bestaat deels uit altijd toepasbare waterbodem en deels uit waterbodem klasse A of B en is volledig verspreid over op aangrenzende percelen. Er is geen sprake van niet herbruikbare waterbodem. Voor werkzaamheden in waterbodem geldt de voorlopige veiligheidsklasse basisklasse nat;
- In de landbodem ter plaatse van deelgebied 1 t/m 6 zijn in zowel de boven- als de ondergrond geen of enkel licht verhoogde gehalten aan zware metalen en/of Pcb's aangetoond. Voor de werkzaamheden in de landbodem geldt geen voorlopige veiligheidsklasse. Er is geen sprake van ernstig verontreinigde grond.

Het verkennend waterbodemonderzoek kan dienen als erkend bewijsmiddel BBK. Het verkennend bodemonderzoek niet. Omdat geen sprake is van ernstig verontreinigde grond is hergebruik van vrijkomende grond binnen het project mogelijk. Indien hergebruik van (een deel van) de grond op locatie niet mogelijk is wordt aanbevolen ten behoeve van de afvoer een of meerdere partijkeuringen conform BRL1000, protocol 1001 uit te voeren.

Niet gesprongen explosieven

Het vooronderzoek naar conventionele explosieven heeft aanwijzingen opgeleverd dat delen van het onderzoeksgebied betrokken zijn geweest bij oorlogshandelingen in de vorm van grondgevechten, artilleriebeschietingen, bombardementen, mijnen, stellingen en munitievernietiging. Er is sprake van de vermoede aanwezigheid van afgeworpen, verschoten, gelegde, gedumpte en weggeslingerde munitie. Grote delen van het projectgebied zijn verdacht op het aantreffen van Conventionele Explosieven.

Daar waar het verdachte gebied en het werkgebied elkaar overlappen wordt voorafgaande aan de voorgenomen bodemroerende werkzaamheden een detectieonderzoek uitgevoerd. Het projectplan voor het detectieonderzoek wordt aan gemeente Echt-Susteren ter goedkeuring voorgelegd.

Schade

Als gevolg van dit projectplan is geen financiële schade voorzien die uitvoering van het project in de weg staat. Voor eventueel financieel nadeel dat onverhoopt ontstaat als gevolg van de uitvoering van het projectplan kan een benadeelde een beroep doen op artikel 7.14 van de Waterwet. Dit artikel bepaalt dat aan degene die als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer schade lijdt of zal lijden, op zijn verzoek door het betrokken bestuursorgaan een vergoeding wordt toegekend, voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende op andere wijze is verzekerd. Het verzoek tot vergoeding van de schade bevat een motivering en een onderbouwing van de hoogte van de gevraagde schadevergoeding. Op de hier bedoelde verzoeken om schadevergoeding is naast artikel 7.14 van de Waterwet ook de Regeling Nadeelcompensatie Waterschap Roer en Overmaas van toepassing.

2.8 Legger, beheer en onderhoud

Legger

De Middelsgraaf staat op de legger van het Waterschap Roer en Overmaas en heeft een primaire status. Naar aanleiding van dit projectplan dient de legger van het Waterschap Roer en Overmaas te worden aangepast. Daar waar beektrajecten hun functie verliezen, worden deze van de legger gehaald. De nieuwe beektrajecten worden aan de legger toegevoegd. Hiervoor is separaat een wijzigingsbesluit opgesteld. In verband met de helderheid naar de burger worden de afschriften van beide ontwerpbesluiten gezamenlijk ter inzage gelegd. Zo worden de belangrijkste gevolgen van de besluitvorming als een geheel in beeld gebracht. De daadwerkelijke aanpassing van de legger zal plaatsvinden na uitvoering van de werkzaamheden.

Beheer en onderhoud

Het waterschap is beheerder van de Middelsgraaf en de zijtakken die op de legger staan en voert het onderhoud aan deze waterlopen uit. Het beheer en onderhoud van de nieuw te realiseren natuur wordt uitgevoerd door een van de projectpartners.

3 Projectverantwoording

In het kader van de voorbereiding van het project zijn meerdere onderzoeken uitgevoerd ten behoeve van de onderbouwing van het voorliggende plan en de uitvoering. De volgende documenten zijn beschikbaar of komen voor de uitvoering beschikbaar:

- Verkennend (water)bodemonderzoek herinrichting Middelsgraaf te Susteren; Rapport 334WRO/14/R1 d.d. 28 november 2014 door Milieutechnisch Adviesbureau Heel
- Verkennend waterbodemonderzoek Middelsgraaf te Susteren; Rapport 12061478 d.d. 28 januari 2013 door Consultancy
- Grondwatermodellering plangebied Middelsgraaf, Effecten herinrichting Middelsgraaf; Rapport GM-0110747 d.d. 3 september 2013 door Grontmij
- Eindrapportage GGOR Middelsgraaf; Waterschap Roer en Overmaas d.d. 10 november 2008
- Bode chemisch onderzoek Middelsgraaf deelgebied I
- Beekherstel en natuurontwikkeling op voormalige landbouwgronden; Rapport 2013.59 d.d. 18.12.2013 door Beware research center
- Historisch vooronderzoek naar het risico op het aantreffen van conventionele explosieven Middelsgraaf te Susteren; Rapport 278-012-VO-01 d.d. 07-12-2012 door Explosieve Clearance Group
- Oppervlaktewatermodellering Middelsgraaf; Rapport ZWS_MID_02 d.d. 15 februari 2015 door ViForis – H₂Oinion
- Notitie ecologie herinrichting Middelsgraaf; Rapport ECH067-ECO04 d.d. 7 mei 2013 door ViForis – Kragten
- Ecologisch werkprotocol herinrichting Middelsgraaf; Rapport ECH077-EWP01 d.d. 17 juli 2014 door ViForis – Kragten
- Archeologisch bureauonderzoek plangebied Middelsgraaf fase 1 en 2 te Susteren; ISSN 1573-5710, Grontmij Archeologische rapporten 1502 d.d. 29 september 2014

3.1 Toetsing aan wet- en regelgeving

Waterwet

De toepassing van de Waterwet is gericht op:

1. het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
2. bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
3. vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

In paragraaf 2.5 zijn de effecten van de herinrichting op de hydrologische en ecologische kwaliteit van het beekstelsel en haar omgeving toegelicht. Daaruit blijkt dat het onderhavige plan invulling geeft aan alle drie aandachtsgebieden van de Waterwet:

1. Waterschaarste wordt verminderd door vernatting van de gronden in het beekdal. Tevens krijgt de nieuwe beek meer ruimte en daarmee neemt het bergend vermogen en de beschikbare afvoercapaciteit toe. Dit resulteert met name tijdens extreem natte situaties in lagere waterstanden en een grotere drooglegging. Daarmee blijft het waterschap voldoen aan de uitgangspunten zoals vastgelegd in het waterbeheersplan van het waterschap en wordt de agrarische functie van de Middelsgraaf geborgd.
2. Na herinrichting van de beek en het verwijderen van de stuwen voldoet de Middelsgraaf aan de morfologische en ecologische normen.
3. De Middelsgraaf en haar zijtakken gaan fungeren als landschappelijke structuurdragers. Bovendien worden de beken toegankelijk voor wandelaars, hetgeen een versterking van de mogelijkheden van extensieve recreatie betekent.

Natuurbeschermingswet

De herinrichting van de Middelsgraaf heeft geen effect op Natura2000-gebieden in de omgeving. Een vergunning op de Natuurbeschermingswet hoeft daarom niet te worden aangevraagd.

Flora- en faunawet

Het plangebied maakt deel uit van het leefgebied van beschermde soorten uit tabel 1 Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van artikel 8 tot en met 12 bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt de zorgplicht.

Het herinrichtingsgebied maakt deel ook uit van het leefgebied van een aantal beschermde soorten uit tabel 2 en 3 zoals Boomkikker, diverse soorten vleermuizen en Kamsalamander. Het herinrichtingsgebied blijft tijdens de werkzaamheden deel uitmaken van het leefgebied van deze soorten. In paragraaf 2.7 zijn de maatregelen beschreven om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen. Desalniettemin wordt een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet voor deze soorten aangevraagd.

3.2 Toetsing aan beleid

Het voorliggende plan geeft invulling aan de doelen voor de herinrichting van de Middelsgraaf en haar zijtakken:

- De Middelsgraaf of haar zijbeken worden ingericht als natuurbeken en gaan conform het Provinciaal Omgevingsplan 2014 voldoen aan de normen in de Kader Richtlijn Water;
- Verminderen droogte- en natschade voor de landbouw en vernatting van verdrogingsgevoelige natuurgebieden;
- Aangrenzende percelen goud- en zilvergroeene natuur worden ingericht. Daarmee wordt invulling gegeven aan de realisatie van doelen in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg en het Provinciaal Natuurbeheerplan.
- Het waterschap heeft in het waterbeheerplan haar streven naar efficiënt en doelmatig ingericht beeksystemen opgenomen. De herinrichting maakt extensivering van beheer en onderhoud mogelijk, waardoor het beheer kosteneffectieve wordt.

3.3 Planologische inpassing

De herinrichting van de Middelsgraaf is gelegen binnen twee vigerende bestemmingsplannen: 'BP Kern Susteren' en 'BP Buitengebied Echt-Susteren'. De voorgenomen maatregelen passen binnen de vigerende bestemmingen in het bestemmingsplan Kern Susteren. Met uitzondering van de maatregelen binnen de bestemming 'Natuur', past de herinrichting ook binnen het bestemmingsplan Buitengebied Echt-Susteren. Met de gemeente Echt-Susteren wordt de noodzakelijke bestemmingsplanprocedure doorlopen om de nieuwe beekloop ook hier planologisch in te passen.

3.4 Vergunningen en meldingen

In het kader van de wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is een omgevingsvergunning aangevraagd voor het uitvoeren van het werk. Voor het kappen van bomen is een melding gedaan in het kader van de Boswet.

Voor het verwijderen van de bouwvoor en het verlagen van het maaiveld ten behoeve van vernatting wordt door de provincie Limburg een ontgrondingsvergunning aangevraagd.

De door instanties te verlenen vergunningen zijn onderhevig aan een vergunningprocedure waarbij derden een zienswijze kunnen indienen.

4 Procedure

Voor het project 'Herinrichting Middelsgraaf' wordt de procedure in paragraaf 5.4 van de Waterwet gevolgd.

1. Het dagelijks bestuur stelt het ontwerp-projectplan met bijlagen vast.
2. Publicatie via www.officielebekendmakingen.nl van vaststellingsbesluit met ontwerp-projectplan en bijlagen ter inzagelegging gedurende zes weken en met gelegenheid voor belanghebbenden tot het inbrengen van zienswijzen. Voorstel aan dagelijks bestuur tot vaststellen van het Projectplan met bijlagen inclusief reactie op eventueel ingekomen zienswijzen.
3. Besluit dagelijks bestuur tot vaststelling Projectplan met bijlagen.
4. Publicatie via www.officielebekendmakingen.nl van vaststellingsbesluit met plan en bijlagen met ter inzagelegging gedurende zes weken onder verwijzing naar de beroeps-gang.

Na definitieve vaststelling van het projectplan kan degene wiens belang rechtstreeks bij het projectplan is betrokken tegen dit projectplan beroep instellen conform artikel 8.1 Algemene wet bestuursrecht. Hij dient daartoe binnen zes weken na bekendmaking van het projectplan beroep in te stellen bij de rechtbank. Het beroepschrift dient te zijn ondertekend en dient tenminste te bevatten: de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het projectplan waartegen het beroepschrift is gericht en de gronden van beroep. Geen beroep kan worden ingesteld door een belanghebbende aan wie redelijkerwijs kan worden verweten dat hij geen zienswijzen over het ontwerp van dit projectplan naar voren heeft gebracht. Een beroepschrift moet in tweevoud worden gericht aan de rechtbank Limburg, sector bestuursrecht, Postbus 950, 6040 AZ Roermond, onder overlegging van een afschrift van dit projectplan.

Aangezien het instellen van beroep geen schorsende werking heeft (dat wil zeggen dat het projectplan direct in werking treedt), kan een verzoek om voorlopige voorziening (schorsing) worden ingesteld indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist. Dit verzoek moet worden gericht aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, op het bovengenoemde adres. Een voorwaarde hiervoor is dat ook beroep wordt ingesteld. Voor de behandeling van het beroep en/of het verzoek tot voorlopige voorziening is griffier-echt verschuldigd.

Wij verzoeken u vriendelijk een afschrift van het beroep en/of het verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening toe te zenden aan het dagelijks bestuur van Waterschap Roer en Overmaas.

Bijlage: Ontwerptekeningen Middelsgraaf

